

ת"פ 1434/07/23 - מדינת ישראל נגד בילאל אבו סראיא (עציר)

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 1434-07-23 מדינת ישראל נ' אבו
סראיא(עציר)
בפני כב' השופט יוסי טורס , סגן הנשיאה
בעניין: מדינת ישראל
נגד
בילאל אבו סראיא (עציר)
המאשימה
הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של נהיגה פוחזת של רכב, לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין); הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין; נהיגה באור אדום, לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן - תקנות התעבורה); עקיפה מימין, לפי תקנה 47(א) לתקנות התעבורה; נהיגה בכיוון הפוך, לפי תקנה 37 לתקנות התעבורה; וחציית קו הפרדה משמאל, לפי תקנה 36 לתקנות התעבורה.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 11.6.23 ביקשו שוטרים לעצור רכב בו נהג הנאשם, כאשר אדם אחר נמצא אף הוא ברכב (להלן - האחר). לצורך כך ביצעו השוטרים חסימה בכביש 780 לכיוון קריית אתא וזאת באמצעות ניידת משטרה ובה אורות מהבהבים. בשלב זה עלה הנאשם על מדרכה, עקף את ניידת המשטרה מימין והחל לברוח מהמקום בנסיעה מהירה ופרועה כאשר הוא מסכן את הרכבים שבדרך, עוקף רכבים, חוצה קו הפרדה רציף ונוסע בניגוד לכיוון התנועה. עם הגעתו לכביש 70 דרום, פנה הנאשם שמאלה תוך חציית רמזור אדום. במעמד זה חסמו שוטרים נוספים את דרכו בניידת משטרתית תוך הפעלת אורות מהבהבים אך הנאשם נמלט מהמקום, עקף את הניידת תוך שהוא עולה על שטח הפרדה בנוי, עבר לנתיב הנסיעה הנגדי ואילץ רכב אחר אשר נסע מולו לסטות בפתאומיות על מנת למנוע התנגשות. הנאשם המשיך בנהיגה פרועה תוך שהוא נוהג ברכב על קו הפרדה רצוף כשמחצית רכבו ממוקם בנתיב הנגדי. עם הגעתו לצומת כפר חסידים, חצה הנאשם קו הפרדה והמשיך לנסוע בניגוד לכיוון התנועה עד אשר פנה ימינה בצומת תוך שהוא נמלט מהשוטרים בנהיגה פרועה ואגב עקיפת רכבים. בהגיעו לכביש 772 עקף הנאשם שוב רכבים ועלה על קו הפרדה על מנת להימלט, ירד לשול על מנת לעקוף רכבים ושב וחצה קו הפרדה באופן שאילץ נהגים רבים לסטות מנתיב נסיעתם על מנת להימנע מהתנגשות. עם הגעתו לצומת רחובות זבולון והתעשייה, חצה שוב קו הפרדה על מנת להמשיך הימלטותו ונסע בכיכר תנועה בניגוד לכיוון שעה שרכבים אחרים נוסעים באותו כיוון.

3. עם הגעתו לקריית אתא, החנה הנאשם את הרכב, השניים יצאו ממנו, עלו על אוטובוס ונסעו לרחוב זבולון

בקריית אתא. השניים ירדו מהאוטובוס ומשהבחינו בשוטרים שעמדו במקום ברחו רגלית. האחר נתפס זמן קצר לאחר מכן אך הנאשם המשיך בבריחתו ונכנס לשדה חקלאי. מסוק משטרת שיהיה באוויר כרז לנאשם אך הוא המשיך לברוח ובהמשך הסתתר למשך פרק זמן ממושך ולאחר מכן טיפס מעל גדר, רץ לעבר הכביש, אחז בחלקו האחורי של אחד הרכבים שחלפו במקום והתקדם עמו מספר מטרים עד ששחרר את אחיזתו ושם נתפס.

4. להשלמת התמונה אציין כי הודאת הנאשם באה אגב הסדר טיעון במסגרתו הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש מאסר בפועל של 18 חודשים (כולל מאסר מותנה בן 4 חודשים) ורכיבי ענישה נוספים וההגנה מצידה תטען באופן חופשי.

טיעוני הצדדים לעונש וראיות

5. ב"כ המאשימה הגישה טיעונים בכתב במסגרתם הפנתה לפסיקה תומכת והשלימה טיעוניה על פה. נטען כי הנאשם סיכן במעשיו את שלום המשתמשים בדרך וכי מידת הפגיעה בערכים גבוהה. לאור כך עתרה המאשימה למתחם עונש הנע בין 16 חודשי מאסר בפועל עד 36 חודשי מאסר. ביחס לעונש הקונקרטי נטען כי לנאשם עבר פלילי מכביד ולחובתו מאסר מותנה בר הפעלה ואין אפוא מקום להביא בחשבון שיקולי שיקום. בהתאם לגבולות ההסכמה העונשית עתרה המאשימה להטיל על הנאשם מאסר בפועל בן 16 חודשים וכן להפעיל את המאסר המותנה חציו במצטבר וחציו בחופף, כך שסה"כ יוטל עונש מאסר בן 18 חודשים לצד מאסר מותנה, קנס ופסילה שלא תפחת מ-30 חודשים.

6. ב"כ הנאשם ביקש לאבחן את ענייניו מהמקרים אליהם הפנתה המאשימה וטען כי במקרה זה הנאשם לא ביקש במנוסתו להסתיר עבירה כלשהי, שכן לא נמצא דבר ברכבו והוא היה בעל רישיון נהיגה. כן טען שבפועל לא נגרם כל נזק ולכן רמת הפגיעה בערכים המוגנים נמוכה עד בינונית. כמו כן הפנה הסנגור לכך שבני משפחתו של הנאשם היו מעורבים זמן קצר לפני מקרה זה באירועי ירי אשר גרמו לו לתחושת איום וביקש להביא נתון זה בחשבון. ב"כ הנאשם עתר למתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל. ביחס לעונש בגדרי המתחם הפנה הסנגור לכך שהנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון בהליך מוקד. כן הפנה למצבה הרפואי של אשת הנאשם ולהיותו אב לארבעה ילדים. לאור האמור, ובדגש על המצב הביטחוני בתקופה זו והשלכתו על מצב הכליאה, ביקש הסנגור להסתפק בעונש של חמישה חודשי מאסר וכן להפעיל את המאסר המותנה באופן עליו הוסכם.

7. בדברו האחרון הנאשם הצטער על מעשיו, הביע חרטה, וטען כי ביצע את העבירות בשל תחושת פחד.

דיון והכרעה

קביעת מתחם הענישה

8. שני הצדדים טענו למתחם עונש אחד חרף ריבוי העבירות ואני מקבל טיעון זה בהתאם למבחן הקשר ההדוק (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)).

9. הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשם ברורים. נהיגה פרועה בכביש היא רעה חולה המעמידה את משתמשי הדרך בסכנה ממשית לפגיעה בגופם ואף בחייהם. במקרה זה מדובר היה בנסיעה פרועה, מהירה ומסוכנת לאורך דקות ארוכות וקילומטרים רבים, כאשר הנאשם העמיד בסיכון משתמשי דרך רבים. כן אציין שכאשר מטרת הנסיעה הפרועה היא בריחה ממשטרה, נגרמת גם פגיעה בעקרון שלטון החוק וביכולתה של המשטרה למלא את תפקידה כראוי. משכך מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה היא ממשית. ראו:

"אין צורך להכביר מילים על אודות הסכנה הכרוכה במרדף. סכנה לעוברי אורח ולמשתמשים בכביש, וסכנה לשוטרים - הן אלה שדולקים אחר הרכב הנמלט והן אלה שפורסים מחסום כדי לסגור בעד הרכב הנמלט, ולמרבה הצער, אך לאחרונה קיפחו שוטרים את חייהם בעקבות ניסיונות הימלטות ומרדף. כאשר שוטר מורה לאדם לעצור בשולי הדרך - יש לעצור. כך, חלק ופשוט. כאשר אדם נמלט תוך כדי מרדף, הוא מעיד על עצמו שהוא נכון לסכן חיי אדם, ובשפת הרחוב "הוא לא רואה ממטר", והעיקר מבחינתו הוא למלט את עצמו. אכן, ההימלטות היא פעמים רבות "ספונטנית", בהחלטה של שניה, אך הדבר מעיד על הלך החשיבה הבלתי נורמטיבי בעליל של הנמלט" (ע"פ 1919/22 **מקדשי נ' מדינת ישראל** (02.08.2022); להלן - **עניין מקדשי**).

10. ביחס לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה אציין כי הצדדים הסכימו שיוגש סרטון המתעד את נסיעת הנאשם לאורך המסלול כולו. צפיתי בסרטון מספר פעמים. אכן, כתב האישום מתאר נכונה את האופן בו נהג (תרתי משמע) הנאשם, ואולם כידוע תמונה אחת טובה מאלף מילים, לא כל שכן סרט המצולם ממסוק העוקב אחרי מסלול הנסיעה כולו. צפייה בסרטון מביאה למסקנה ברורה לפיה הנאשם נהג במשך דקות ארוכות בצורה מסוכנת ביותר. הוא נהג במהירות גבוהה מאוד (הנלמדת באופן יחסי למהירות יתר הרכבים בכביש), עקף רכבים רבים, ירד לשולי הדרך, חצה קווי הפרדה וגרם לרכבים לסטות ממסלולם ואף נסע לעיתים נגד מסלול הנסיעה. אכן, בסופו של יום לא נגרם כל נזק לגוף או לרכוש ואולם אין בכך להוות נסיבה מקלה, לא כל שכן משמעותית, שכן מדובר בתוצאה שאין לנאשם שליטה ממשית לגביה אלא היא פונקציה של מזל בעיקר. עם זאת, מובן שנסיעה זו מובאת בחשבון בקביעת מתחם הענישה (ראו: "העובדה שמעשי המערער לא גרמו בפועל לחבלות, אף כי אין להתעלם ממנה, אינה מכריעה את הכף ואינה מצדיקה קביעת מתחם ענישה נמוך יותר של מי שהורשע בעבירות שבהן פוטנציאל הפגיעה גבוה ביותר" (עניין **מקדשי**)). בנוגע לסיבה בגינה ביצע הנאשם את העבירות, הרי שאין ללמוד מכתב האישום על סיבה כלשהי שגרמה לו לברוח מהשוטרים. עם זאת, אף בכך אין להוות נסיבה מקלה שכן לצורך כך על הנאשם היה להוכיח באופן פוזיטיבי (ברמה הנדרשת) מדוע בחר לסכן בצורה כה ממשית את הציבור וזאת לא עלה בידו. בעניין זה אדגיש שבמסגרת הסדר הטיעון צוין כי הנאשם יוכל לטעון במסגרת הטיעונים לעונש "לגבי תחושת האיום והאירועים שקרו לפני תוך שכמובן ההגנה מודה בעבירות ואין מדובר בטענת הגנה (תחושת האיום) אלא נסיבה לקולא לכל היותר אשר ברור שלא הוכחה". אין מחלוקת שבחומר הראיות (המוכר לי מתיק המעצר) מצויות ראיות ברורות לכך שאשת הנאשם נורתה עת נהגה ברכבה וכי הנאשם ישב ברכב אותה עת. כן קיים חומר ראיות לפיו אף אחיו נורה זמן קצר לפני אירועי עניינו. מקובל עלי שהנאשם חי בתחושת דריכות וחשש לאור אירועים אלו ואולם כפי שצוין בהסדר הטיעון, אין לתחושה זו קשר להתנהגותו באירוע וממילא שהודאתו כוללת הודאה שידע שמדובר בשוטרים ולא במי שרוצים לפגוע בו.

11. מדיניות הענישה בעבירות המשלבות מרדפי רכבים וסיכון משתמשי הדרך מחמירה וככלל מוטלים עונשי מאסר על עבריני תנועה המסכנים את ציבור המשתמשים בדרך. בעניין זה יפים הדברים הבאים:

"דומה כי תופעת המרדפים אך החמירה, יצאה מתחומי הנגב ונפוצה בכל הארץ. הצבת מחסום משטרתי הפכה למרבה הצער למלאכה שיש סיכון בצידה, ועל הענישה בעבירות הכרוכות במרדף לשקף את תרומת בתי המשפט בהגנה על הציבור ועל השוטרים העושים מלאכתם. כפי שנאמר פעמים רבות בפסיקה, 'חברה מתוקנת לא יכולה להשלים עם תופעות של נהיגה פראית וברייונית אשר מסכנת את ביטחון ציבור הנהגים ועוברי הדרך' (ע"פ 1925/14 עלוש נ' מדינת ישראל (8.2.2015))" (עניין **מקדשי**, פסקה 15).

12. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת אפנה למשל לעניין **מקדשי** הנ"ל בו נידון נאשם ל-26 חודשי מאסר כאשר עובדות המקרה היו אלו: הנאשם נעצר לבדיקה ובשל כך שנהג בפסילה, התחזה לאחר ובהמשך ברח. אביא להלן את תיאור העובדות משלב זה לאור דמיון לענייננו: "השוטרים ביצעו מרדף אחר המערער אשר המשיך בנהיגה פרועה והגיע למחסום שהוצב לצורך עבודות בכביש, שם שהו עובדי בנייה ושוטרים נוספים אשר חסמו את הדרך לרכבים באמצעות ניידת משטרה. המערער חלף על פני המחסום, נסע בשול השמאלי של הכביש, חזר לכביש והמשיך בנסיעה תוך שסיכן סכנה ממשית את עובדי הבנייה שהיו באותה העת על הכביש, ונאלצו לברוח מאתר העבודה לשולי הכביש. המערער המשיך בנסיעתו ובעקבותיו השוטרים בניידת, המורים לו לעצור. המערער התעלם מקריאות השוטרים במערכת הכריזה תוך שנמלט בנהיגה פרועה ברחבי תל אביב-יפו, חוצה צמתים מרומזרים באור אדום, ונוסע נגד כיוון התנועה. בשלב מסוים, המערער עצר את רכבו, יצא ממנו ונמלט בריצה. לאחר מרדף רגלי של כ-300 מטרים, אחד השוטרים הצליח לעצור את המערער ולאזקו". במקרה זה יוחסו לנאשם עבירות של נהיגה בפזיזות, התחזות לאחר, הכשלת שוטר, נהיגה בפסילה וחבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין שהיא חלופת ניסיון שכן בפועל לא נגרמה חבלה. בית משפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 22 ל-50 חודשי מאסר (והטיל כאמור 26 חודשי מאסר) ובית המשפט העליון דחה את הערעור תוך שצייין שהעונש מקל ואילולא נסיבותיו האישיות של המערער, היה מקום לעונש חמור יותר. ענייננו דומה בעובדות הנהיגה הפראית, אך מובן שישנה חשיבות עונשית לכך שבמקרה זה יוחסה עבירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין שעונשה 20 שנות מאסר; ע"פ 2519/14 **ענאד אבו קיעאן נ' מדינת ישראל** (29.12.2014), בו קבע בית המשפט העליון מתחם ענישה הנע בין 12 חודשי מאסר בפועל ועד 32 חודשי מאסר (סעיף 11 לפסה"ד), ביחס לנאשם אשר הורשע בנהיגה פזיזה, גניבת רכב והפרעה לשוטר. במקרה זה גנב הנאשם רכב צבאי וכאשר דלקו אחריו ניידות משטרה, לא שעה לקריאות לעצור, הסיט את רכבו והתנגש בניידת, בהמשך שוב התנגש בניידת ולאחר מכן ברח רגלית; עפ"ג 11059-04-15 **אבו כף מראחיל נ' מדינת ישראל** (24.6.2015), בו נידון עניינו של נאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, שהורשע בעבירות של נהיגה פוזזת ברכב והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. הנאשם נהג ברכב שנועד למלט את שותפו שביצע עבירות רכוש וברח מהשוטרים תוך נהיגה מסוכנת ומהירה, כאשר הוא לא נשמע להוראות בכריזה, סוטה ממסלולו לא אחת, עוקף באופן מסוכן ונצמד לניידת באופן שהייתה לסטות לשול. בשלב מסוים עלה הנאשם על אי תנועה על מנת לעקוף מחסום משטרתי ובהמשך נעצר. הנאשם נידון ל-20 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים; עפ"ג 60102-11-18 **אל טרשאן נ' מדינת ישראל** (2.1.2019), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בביצוע עבירות של נהיגה פוזזת ואיומים בכך שבעת שכרזו לו שוטרים לעצור, הגביר מהירות נסיעתו והחל להימלט. נקבע מתחם ענישה הנע בין 9 ל-27 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם הוטלו עשרה חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

13. לאור האמור לעיל, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא עניינו, בנסיבות ביצוען, נע בין 8 חודשי מאסר ועד 22 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

14. לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי העונש אמור להיגזר בגדרי מתחם הענישה. לא נטען דבר בעניין סיכוי השיקום של הנאשם ואכן לא מצאתי הצדקה לחריגה לקולה ממתחם הענישה. בכל מקרה, אציין שלא התבקש תסקיר ולא הובאו בפני כל נתונים בדבר סיכויי שיקום הנאשם.

15. לצורך קביעת עונשו של הנאשם הבאתי בחשבון את גילו הצעיר יחסית ואת הודאתו במסגרת הליך מוקד אשר חסכה זמן שיפוטי וביטאה קבלת אחריות וחרטה. כן הבאתי בחשבון את נסיבותיו האישיות לרבות האירועים במסגרתם נפצעו לאחרונה אשתו ואחיו. מנגד, הבאתי בחשבון לחומרה את עברו הפלילי המכביד הכולל שורה ארוכה של עבירות פליליות ותעבורתיות, בגין ריצה מספר עונשי מאסר ואת העובדה שלחובתו מאסר מותנה שלא היה בו להרתיעו. המסקנה היא שהיה מקום להטיל על הנאשם עונש הממוקם בשליש השני של המתחם (ראו בהשוואה: ע"פ 652/23 **עבאס מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (24.4.2023); ע"פ 280/23 **מדינת ישראל נ' Ibrahim Yahia Alnour** (18.5.2023) **Abker**), (פסקה 9), אך בשים לב למגבלה העונשית שנטלה המאשימה על עצמה בהתאם להסדר הטיעון ולכך שביקשה למקם את העונש בתחתית המתחם לו טענה, ראיתי למקם את עונשו של הנאשם קרוב יחסית לתחתית המתחם וכן להפעיל את המאסר המותנה מחציתו במצטבר ואף זאת בהתאם להסדר הטיעון.

16. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל.

ב. אני מורה על הפעלת מאסר על תנאי בן 4 חודשים שהוטל בת"פ 54271-01-22 (שלום עכו) מיום 04.07.22 וזאת כאשר חודשיים יצטברו לעונש אותו הטלתי לעיל וחודשיים יחפפו לו.

סה"כ יישא הנאשם עונש מאסר בן 11 חודשים וזאת החל מיום מעצרו - 11.06.23.

ג. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך שנתיים עבירה לפי סעיף 338(א)(1) או 275 לחוק עונשין.

ד. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 18 חודשים.

ה. קנס בסך 3,500 ₪ או 12 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.3.24 ובכל 1 לחודש שלאחריו. לא ישולם אחד התשלומים במועדו תעמוד היתרה לפירעון מדי.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ד חשוון תשפ"ד, 08 נובמבר 2023, בהעדר הצדדים.